

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
24 iulie 2019

Probă scrisă
ISTORIA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚII MAGHIARE

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore

I.TÉTEL

(60 PONT)

A. Olvassák el figyelmesen az alábbi forrást:

„A magyarok Friulin át a lombard örgrótságba törtek, ahol tűzzel-vassal emésztették el Padova városát. Onnan Lombardiát bejárták, megölték Vercelli város püspökét, Lindwardot, Károly császár nagy hűségű tanácsosát, egyházából nagy-sok kincset raboltak, majdnem egész Lombardiát kifosztották, és nagy zsákmánnyal, győzedelmesen tértek meg Pannóniába. Ezután tíz esztendeig nyugodtak; a tizenegyedikben feldúlták Szászországot, Thüringiát, a sváb földet, a keleti frankokat, vagyis a burgundokat; midőn megrakodva visszatérőben voltak, a bajor határnál, Abach vára közelében, a Dunánál hirtelenül német sereg támadt rájuk. A magyarok csúnyán megszalasztották őket, közülük sok ezret leöltek. Ebben a csatában háromezer magyar veszett el; akik túléltek, hazatértek; tizenhat esztendeig nem mozdultak ki Magyarországból.” (Képes Krónika)

A szövegből kiindulva, válaszoljanak az alábbi követelményekre:

1. Írjanak egy történelmi ok-okozati összefüggést az adott szöveg két információját felhasználva, pontosítva mindkét információ szerepét (ok, illetve okozat). **1 pont**
2. Nevezzék meg a kalandozások egy okát és két következményét! **3 pont**
3. Összehasonlítva mutassák be kalandozó magyarok és Nyugat-Európa államainak hadseregeit, kiemelve egy hasonlóságot és egy különbséget! **8 pont**

B. Írjanak egy 1-2 oldalas szintézist **Erdély XI-XIII. századi eseményeiről**, figyelembe véve az alábbi szempontokat:

- nevezzenek meg három jelentős történelmi eseményt a honfoglalást követő időszakra vonatkozóan;
- mutassanak be egy-egy történelmi eseményt Szent István és II. András uralkodásával kapcsolatosan, amelyek Erdély fejlődését célozták meg és pontosítsanak egy hasonlóságot és egy különbséget a két történelmi esemény között;
- nevezzenek meg két, az említett uralkodók által véghezvitt jelentős eseményt.

Figyelem! Pontot ér az **ok-okozati összefüggés** kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a megfelelő **történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem** betartása. **18 pont**

C. Olvassák el az alábbi kijelentést, majd válaszoljanak az alábbi követelményekre:

„A török fajármot osztrák vasjáromra cseréltük...”

1. Fogalmazzák meg véleményüket a fenti kijelentéssel kapcsolatosan. **2 pont**
2. Érveljenek 1-2 oldal terjedelemben a véleményük mellett, figyelembe véve a következőket:
  - **két** olyan **történelmi esemény** bemutatása (az események megnevezése és három jellemzőjének a bemutatása), amely alátámasztja a megfogalmazott véleményt;
  - az **ok-okozati összefüggés** kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a megfelelő **történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem** betartása. **13 pont**
3. Ismerve a XVII. század végének európai eseményeit, mutassák be körülbelül 1-2 oldalban a **Habsburg berendezkedést Erdélybe**, figyelembe véve az alábbi szempontokat:
  - nevezzenek meg hármat a Habsburgok intézkedései közül; **3 pont**
  - mutassanak be egy olyan okmányt, amely Erdély új státusát törvényesítette a Habsburg Birodalomban; **3 pont**

- nevezzenek meg egy olyan intézkedést, amely Erdély közigazgatását szervezte meg; **2 pont**
- mutassanak be egy hasonlóságot és egy különbséget Erdély megszervezését illetően a fejedelmek- valamint a Habsburgok idején. **2 pont**
Figyelem! Pontot ér az **ok-okozati összefüggés** kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a megfelelő **történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem** betartása. **5 pont**

II. TÉTEL

(30 PONT)

A következő részlet a VII. osztályos kerettantervből származik:

Competențe specifice	Conținuturi
1.4. Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise 5.7. Evidențierea relației cauză – efect într-o succesiune de evenimente sau procese istorice 3.5. Observarea stereotipurilor reciproce manifestate în cadrul relațiilor dintre etnia maghiară și alte etnii 5.8. Extragerea informației esențiale dintr-un mesaj 3.4. Exprimarea acordului/ dezacordului în raport cu un context social 5.9. Identificarea din surse diferite a informațiilor despre schimbările din domeniul vieții cotidiene	MAGHIARIÎN PERIOADA INTERBELICĂ (1919-1939) <ul style="list-style-type: none"> Noul cadru politico-administrativ. Sistemul de pace Reforma agrară și societatea maghiară Învățământul și viața bisericească

(Programa școlară istoria și tradițiile minorității maghiare din România, clasele a VI-a – a VII-a, Aprobate prin ordin al ministrului Nr. 5097/09.09.2009)

A részletből kiindulva, mutassák be a magyarság története tantárgy szerepét az iskolai kerettantervben meghatározott kompetenciák kialakításában/fejlesztésében és értékelésében, figyelembe véve a következőket:

- bemutatva két olyan didaktikai módszert, amelyeket a magyarság története tantárgy oktatása során lehet alkalmazni és példát adva az 5.7.-es kompetencia kialakítására/fejlesztésére (megemlítve a módszerek két-két jellemzőjét, valamint kettő, a diákoknak adott munkafeladatot, amellyel a kompetenciákat a megadott Tartalmakban lehet fejleszteni); **12 pont**

- pontosítva egy hagyományos értékelési módszert, amely használható a fenti részletben meghatározott kompetenciák értékelésére és megemlítve a módszer két specifikus értékelési kritériumát; **6 pont**

- kidolgozva egy ismétlő felmérőt a megadott Tartalmak egyik témájára, amely tartalmazzon:

a. 4 feladatot: kettős választás, hiányos kijelentés (kitöltés), párosítás, rövid esszé;

b. a feladatlap javítókulcsa (minden feladatnak a helyes válasz és a 100 pont felosztása, amelyből 10 pont hivatalból jár). **10 pont**

Figyelem! Pontot ér az itemeknek megfelelő válasz kidolgozása, valamint a történelmi információk tudományos helyessége is. **2 pont**